

İNSANA YAKIŞMAYAN ÇİRKİN VASIF: NİMETLERE KARŞI NANKÖRLÜK!

YAZAR: ALİ AYKAÇ

وَأْتِيَكُمْ مِنْ كُلِّ مَاءٍ سَائِغُهُ وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَتَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا
إِنَّ الْإِنْسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ

“(Allah) kendisinden isteyebileceğiniz (muhtaç olduğunuz) her şeyi, (lisân-ı hâlinizle veya sözlerinizle daha siz istemedен) size vermiştir. Allah’ın nimetini sayacak olsanız sayamazsınız. Gerçek şu ki, (Allah’ın nimetlerine şükretmeyen) insan çok zâlim, çok nankördür!”

İbrâhîm, 14/34.

İletişim: **0541 934 3778** Daha fazlası için: **www.aliaykac.com**

Bu içerik, yazarının izni olmadan kısmen veya tamamen kopyalanamaz ve dağıtılamaz. İlgili yasağa aykırı hareket eden kişiler hakkında, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu’na göre telif hakları kapsamında yasal işlem başlatılacaktır.

بِسْمِ اللَّهِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ، وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ

Hamd; bizleri yokluktan var eden, sayısız nimetleriyle yaşatan, iman ve İslâm nimetiyle şereflendiren, kendisine şükreden kullarına nimetini artıracığını vaad eden Yüce Allah'a ﷻ mahsustur. **Salât ve selâm;** kendisine verilen her nimetin kıymetini bilen, nimeti Rabbine kullukta değerlendiren, ümmetine şükrün ve kanaatin en güzel örneği olan Peygamber Efendimiz Muhammed Mustafa'ya ﷺ onun âline, ashabına ve nimetleri Allah'ın rızası doğrultusunda değerlendirmeye gayret eden bütün müminlerin üzerine olsun!

Pek Aziz ve Muhterem Müslümanlar,

İnsanoğlu, çoğu zaman sahip olduğu nimetlerin içinde yaşadığı için onların değerini fark edemez. **Sürekli gördüğü şeyler ona sıradan görünmeye başlar.** Sağlığı hep var zanneder; hastalık gelince kıymetini anlar. Anne ve babasını yanında bulduğu sürece bunu büyük bir nimet olarak görmez; ayrılık kapısını çalınca yüreğinde tarifsiz bir boşluk hisseder. Huzurun, güvenin, imanın, gençliğin ve zamanın değerini ise çoğu zaman ancak onları kaybetmeye başladığında idrak eder.

İşte insanın en büyük imtihanlarından biri de budur. **Nimetin içinde yaşarken nimetin sahibini unutmamaktır.** Çünkü nimeti sıradanlaştıran şey, **nimetin çokluğu değil; kalbin gafletidir.** Gaflet arttıkça şükür azalır; şükür azaldıkça da insan, farkına varmadan nankörlüğün eşiğine yaklaşır.

Bugün çağımız insanı nankörlüğü çoğu zaman sadece **iyiliğe karşı kötülük yapmak** şeklinde anlamaktadır. Hâlbuki Kur'ân-ı Kerîm'in öğrettiği nankörlük bundan çok daha farklıdır ve derindir. Rabbimizin verdiği **nimetleri görmezden gelmek, onları kendi gücüyle elde ettiğini zannetmek, nimeti Allah'ın razı olmayacağı yerlerde tüketmek ve nimetin gerçek sahibini unutmak** da nankörlüğün en ağır şekillerindendir.

İşte bu noktada nankörlük ile şükür arasındaki ince fakat hayati bir bağ olduğu ortaya çıkmaktadır. Zira **insan, kendisine verilen nimetin hakikatini ve kaynağını idrak etmedikçe gerçek anlamda şükreden bir kul olamaz.** Nimeti yalnızca elde edilen bir imkân olarak görmek, onun ardındaki ilâhî lütfu fark etmemek; zamanla **insanı şükürden uzaklaştırarak nankörlüğe sürükler.** Bu sebeple Kur'ân-ı Kerîm, insanı yalnızca nankörlükten sakındırmakla kalmaz; aynı zamanda **sahip olduğu nimetleri fark etmeye, onları vereni tanımaya ve bu nimetler karşısında şükür hâlini kuşanmaya** davet eder.

İnsan, **hayatına dokunan her nimetin Allah'ın bir lütfu olduğunu idrak ettikçe şükrün hakikatini de kavramaya** başlar. **Nimetin sahibini tanımak, nimeti yalnızca tüketilecek bir imkân olarak görmekten kurtarıp onu bir şükür vesilesine dönüştürür.** Böylece insan, kendisine verilen her nimetin ardında Rabbimizin rahmetini ve lütfunu görür; şükrettikçe de O'na olan kulluk ve bağlılığı güçlenir. İşte Kur'ân-ı Kerîm, insanı bu şuur ve kulluk hâline davet ederek şöyle buyurur:

وَأَنْ تَعُدُّوا نِعْمَتَ اللَّهِ لَا تَحْصُوهَا

“Eğer Allah’ın nimetlerini saymaya kalkışsanız onları sayıp bitiremezsiniz.”¹

Ayet-i kerime, yalnızca nimetlerin çokluğunu haber vermiyor; aynı zamanda insanın acziyetini de hatırlatıyor. Çünkü insan çoğu zaman **sahip olduklarının hesabını yapar; fakat kendisine verilen nimetlerin hesabını yapmaz.** Elindeki malı sayar, servetini hesaplar, kazancını ölçer; fakat bir gün içinde kaç defa nefes aldığını, kalbinin kaç defa attığını, gözlerinin kaç nimeti seyrettiğini, dilinin kaç kelime konuştuğunu düşünmez. Mesela **bir an için sadece nefes nimeti elimizden alınsa, dünyanın bütün serveti onu geri getirmeye yeter mi?**

Bir insanın gözlerini yeniden görebilmesi için bütün malını vermeye razı olduğu nice örnekler vardır. Böbreğini, kalbini, ciğerini kurtarabilmek için yıllarını hastane koridorlarında geçiren insanlar vardır. İşte bunlar gösteriyor ki; **Allah’ın bize her gün karşılıksız verdiği nimetler, aslında dünyada sahip olduğumuz her şeyden daha kıymetlidir.**

Fakat ne acıdır ki insan, en büyük nimetlere en kolay alışan varlıktır. Sürekli **elinde bulunan nimeti zamanla hak edilmiş bir kazanım gibi görmeye başlar.** Böyle olunca da

¹ İbrahim, 14/34; Nahl, 16/18.

şükür dili zayıflar, hamd azalır, kalp gaflete düşer. İşte Kur’ân’ın **küfrân-ı nimet** diye isimlendirdiği nankörlük de tam burada başlar.

Rabbimiz, nimetin devamının hangi hakikate bağlı olduğunu şu ilâhî müjde ile haber vermektedir:

لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ

“Eğer şükrederseniz, elbette size (nimetlerimi) arttırırım, eğer nankörlük ederseniz hiç şüphesiz azabım çok şiddetlidir.”²

Bu ayet bize önemli bir ölçüyü haber vermektedir: **Nimetin artmasının asıl sebebi çalışmak, kazanmak değil; çalışırken Rabbini unutmamak, nimeti O’ndan bilmek ve şükürle yaşamaktır. Çünkü Allah’ın bereket verdiği az, bereketsiz çoktan daha hayırlıdır.** Nice insanlar vardır ki serveti artar ama huzuru eksilir; imkânları çoğalır ama gönlü daralır. Buna karşılık nice insanlar vardır ki imkânı sınırlıdır; fakat şükürle yaşadığı için gönlü zengindir, hayatı bereketlidir.

Allah Teâlâ bazen sevdiği kulunu nimetle, bazen de darlıkla imtihan eder. Asıl önemli olan, kulun bu imtihan karşısındaki duruşudur. Varlık içinde şükreden de yokluk içinde sabreden de Rabbinin rızasını kazanabilir. Fakat **nimetin sahibini unutan, kendisini nimetin gerçek sahibi zanneden kimse; sahip olduğu nimetler arttıkça Allah’tan**

² İbrahim, 14/7.

uzaklaşabilir. İşte nankörlüğün en tehlikeli tarafı da budur. **İnsanın gözünü nimete çevirip, nimeti vereni unutması.**

Kur’ân-ı Kerîm’de birçok peygamber ve sâlih kul, sahip oldukları nimetleri hiçbir zaman kendilerine mal etmemişlerdir. **Onlar başarılarını kendi güçlerine, zekâlarına veya kabiliyetlerine bağlamamış; her nimetin Allah’ın bir ihsanı olduğunu dile getirmişlerdir.** Bunun en güzel misallerinden biri de Hz. Süleyman (a.s.) dır. Kendisine eşsiz bir saltanat, büyük bir ilim ve hiçbir hükümdara nasip olmayan imkânlar verildiğinde şöyle demiştir:

قَالَ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي لِيَبْلُوَنِي أَأَشْكُرُ أَمْ أَكْفُرُ

“Bu, Rabbimin bana olan lütfundandır. Beni denemek için verdi; bakalım şükür mü edeceğim, yoksa nankörlük mü?”³

Dikkat edilirse Hz. Süleyman, sahip olduğu nimetlere bir **ödül** gözüyle değil, bir **imtihan** nazarıyla bakmaktadır. Çünkü Müslüman bilir ki; **nimet arttıkça sorumluluk artar, imkân büyüdüğüçe hesap ağırlaşır.** Bundan dolayı gerçek **Müslüman, kendisine verilen nimetlerle övünmez; aksine o nimetlerin hesabını vereceği günü düşünerek daha fazla kulluğa yönelir.**

Buna karşılık Kur’ân, nimet karşısında yanlış bir tavır sergileyen insanların hazin sonlarını da ibret olarak anlatmaktadır. Bunlardan biri de Kârûn’dur. Allah Teâlâ ona

³ Neml, 27/40.

öyle büyük bir servet vermişti ki, hazinelerinin anahtarlarını bile güçlü bir topluluk güçlkle taşıyabiliyordu. Fakat Kârûn, bu nimetin Allah'ın lütfu olduğunu kabul etmek yerine şöyle dedi:

قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ عِنْدِي

“Bu (büyük servet), ancak bende olan bir bilgi (ve beceri) dolayısıyla bana verildi”⁴

Nankörlük, nimetin çok olmasından değil; nimetin Allah'tan geldiğini unutup onu kendinden bilmekten doğar. Kârûn'un helâkine sebep olan serveti değil; serveti karşısındaki kibri ve nankörlüğüydü. Servet onun zahirde olan imtihanıydı. Bugün de insan aynı yanlışla düşebilir. Kazandığını yalnızca kendi çalışmasına bağlamak, sağlığını kendi gücünün eseri görmek, evladını sadece kendi terbiyesinin ürünü saymak, ilmine ve makamına güvenerek Allah'ın lütfunu unutmak. Bütün bunlar, içinde yaşadığımız modern çağın **fark edilmeyen nankörlük çeşitleridir.**

Öyleyse asıl mesele, nimetin içinde yaşarken **nimetin sahibini unutmamaktır.** Çünkü insan, nimet kendisine her gün sunuldukça onu sıradanlaştırmaya ve kendiliğinden var olan bir imkân gibi görmeye başlayabilir. Oysa bugün sahip olduğumuz ve artık varlığına alıştığımız her nimet, aslında her gün yeniden karşılaştığımız bir ilâhî lütuftur. **Nimeti sıradanlaştıran, nimetin çokluğu değil; ona alışan kalbin**

⁴ Kasas, 28/78.

gafletidir. İşte şükür, insanın alıştığı nimetlere yeniden bakabilmesi, onların ardındaki ilâhî lütfu fark edebilmesi ve bu da **Rabbimin bana olan ihsanıdır** diyebilmesidir.

İşte bu hakikati Rabbimiz şu ilâhî vaadiyle bütün insanlığa ilan etmektedir:

لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ

“Eğer şükrederseniz, elbette size (nimetlerimi) artırırım, eğer nankörlük ederseniz hiç şüphesiz azabım çok şiddetlidir.”⁵

Bu ayet-i kerîme üzerinde dikkatle düşünmek gerekir. Cenâb-ı Hak, **nimetin artmasını sadece çalışmaya, üretmeye veya maddî sebeplere bağlamamaktadır.** Elbette kul çalışacak, gayret edecek ve sebeplere sarılacaktır. Ancak **nimetin bereketini artıran asıl sır, şükürdür.** Nice insanlar vardır ki kazancı azdır fakat bereketi çoktur. Nice insanlar da vardır ki serveti büyüktür; fakat huzuru yoktur, kanaati yoktur, gönül zenginliği yoktur. Çünkü **Allah’ın artıracığını vaat ettiği şey sadece malın miktarı değil, nimetin bereketidir.** Bereket ise yalnızca Allah’ın ihsanıdır.

Diğer taraftan ayetin ikinci kısmı da üzerinde uzun uzun düşünülmesi gereken bir ikazdır. Cenâb-ı Hak, **nankörlük ederseniz nimetinizi azaltırım** buyurmamış; **“Azabım çok şiddetlidir.”** buyurmuştur. Çünkü **nankörlük, sadece bir**

⁵ İbrahim, 14/7.

ahlâk kusuru değildir. Nankörlük; nimeti vereni unutmak, nimeti yanlış yerde kullanmak ve ilâhî ihsanı değersizleştirmektir. Bu sebeple Kur'ân'da nankörlük, bazen küfür kelimesiyle aynı kökten ifade edilmiş; nimeti örten, görmezden gelen ve onu sahibine nispet etmeyen kimseler şiddetle uyarılmıştır.

İnsan, kendisine ihsan edilen nimetlere uzun süre sahip olunca, zamanla onları sıradan görmeye başlayabilir. Sürekli içinde yaşadığı nimetler, gözünde alışılmış bir hâl alır; onların kıymetini ancak elinden çıktığında fark eder. İşte şeytanın insana kurduğu en büyük tuzaklardan biri de budur. Nimeti küçültmek, nimetin sahibini unutmak ve geçici arzular uğruna kalıcı nimetleri feda etmek. Hâlbuki akıl sahibi insan, elindeki nimetin değerini onu kaybetmeden önce bilen insandır.

Bu hakikati büyük mutasavvıf Ferîdüddîn Attâr'ın naklettiği şu ibretli kıssa çok yerinde ve güzel anlatmaktadır: Rivayet edilir ki bir hükümdarın çok sevdiği bir av köpeği vardı. Bu köpek sıradan bir hayvan değildi. Padişah ona büyük bir değer verir, ava çıktığında mutlaka yanında bulundururdu. Boynundaki tasma kıymetli mücevherlerle süslenmiş, ayaklarına altın ve gümüş halkalar takılmış, sırtına ise sırmalı atlaslardan yapılmış gösterişli bir örtü örtülmüştü. Kısacası, bir köpeğin ulaşabileceği bütün imkânlar ona fazlasıyla sunulmuştu. Sarayın himayesinde yaşıyor, en güzel yiyeceklerle besleniyor, efendisinin yakın ilgisine mazhar oluyordu.

Bir gün padişah, maiyetiyle birlikte ava çıkmıştı. Her zamanki gibi köpeğinin tasmaını elinde tutuyor, onu yanında götürüyordu. Fakat yol üzerinde öyle bir manzarayla karşılaştı ki büyük bir hayret ve üzüntü yaşadı. Sevdığı köpek, yol kenarında bulduğu kuru ve pis bir kemik parçasına saldırmış, bütün dikkatini ona vermişti. Padişah ipi çekiyor, onu yanına çağırıyordu; fakat köpek efendisini unutmuş, önündeki değersiz kemiği kemirmekten vazgeçmiyordu. Bu manzara karşısında padişah derin bir hüznle şöyle dedi: **Ben ona bunca ikramda bulundum, onu en güzel nimetlerle yaşattım. Fakat o, bütün bunları unutup değersiz bir kemik parçasını bana tercih etti. Böyle bir vefasızlık kabul edilemez!** Sonra öfkeyle emretti: **Bırakın gitsin!** Yanındakiler: **Sultanım, hiç olmazsa üzerindeki altınları ve mücevherleri çıkaralım** dediklerinde ise şu ibretli cevabı verdi: **Hayır! Bırakın öylece gitsin. İssız çöllerde aç ve susuz dolaşsın da kaybettiği nimetlerin değerini orada anlasın.**

Cenâb-ı Hak da biz kullarını sayısız nimetlerle kuşatmıştır. Bize göz vermiştir, görebilelim diye... Kulak vermiştir, hakikati işitebilelim diye... Akıl vermiştir, doğruyu yanlıştan ayırabilelim diye... Kalp vermiştir, imanla huzur bulalım diye... Sağlık vermiş, aile vermiş, rızık vermiş, Kur'ân vermiş, Peygamber göndermiş, en büyük nimet olarak da bizleri İslâm ile şereflendirmiştir.

Fakat ne acıdır ki insan bazen bütün bu nimetleri unutup, **tıpkı o av köpeğinin kuru bir kemiğe aldanması gibi,**

dünyanın geçici lezzetlerine gönlünü kaptırmaktadır. Birkaç günlük menfaat uğruna ebedî saadetini tehlikeye atabilmektedir. Geçici bir makam için doğruluğunu, üç kuruşluk kazanç için helâlini, nefsinin bir anlık arzusu için Rabbinin rızasını terk edebilmektedir. İşte Kur'ân-ı Kerîm'in ifadesiyle bu, **nimeti vereni unutup nimete aldanmaktır.** Böyle bir kimse, aslında **elindeki paha biçilmez hazineleri bırakıp değersiz bir kemiğin peşinden koşmaktadır.** Nitekim Cenâb-ı Hak dünya hayatının aldatıcılığına dikkat çekerek şöyle buyurmaktadır:

وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ

“Bu dünya hayatı, ancak aldatıcı bir metâ (geçici zevk ve faydalanma) dan ibarettir.”⁶

Allah Resûlü ﷺ de dünyanın hakiki değerini şu veciz ifadeleriyle ortaya koymuştur: ***“Allah katında dünyanın değeri, sivrisineğin kanadı kadar olsaydı, kâfire ondan bir yudum su bile vermezdi.”⁷***

Öyleyse Müslümanın basireti, değersiz olanı değerliye tercih etmez. Geçici olana aldanıp ebedî olanı kaybetmez. Nimeti değil, nimeti vereni sever. Kendisine ulaşan nimete ve iyiliğe takılıp kalmaz; o nimeti vereni, o iyiliğin

⁶ Âl-i İmrân, 3/185.

⁷ Tirmizî, Zühd, 13. قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: لَوْ كَانَتِ الدُّنْيَا تَعْدِلُ عِنْدَ اللَّهِ جَنَاحَ بُعْضَةٍ مِمَّا سَقَى كَافِرًا مِنْهَا شَرْبَةً مَاءٍ

arkasındaki gerçek lütuf sahibini tanır. İhsanı değil, Muhsin'i tanır. İşte gerçek şükür de budur. Şükür, sadece dil ile Elhamdülillah demek değil; Allah'ın verdiği nimetleri yine O'nun razı olacağı istikamette kullanabilmektir.

Şunu hiçbir zaman unutmayalım ki; **Allah Teâlâ'nın kullarından beklediği şey, nimetlerin çokluğu değil; nimetler karşısında takınılan kulluk tavrıdır.** Çünkü nimet, insana sadece faydalanması için değil, aynı zamanda şükretmesi ve Allah'a daha çok yaklaşması için de verilmiştir. Eğer nimet, sahibini Rabbine yaklaşıtıyorsa gerçek nimettir; fakat Allah'ı unutturuyor, gaflete sürüklüyor ve kulu nefsinin esiri hâline getiriyorsa, artık o nimet hayır olmaktan çıkmış, **ağır bir imtihana dönüşmüş** demektir.

İnsan çoğu zaman nankörlüğü yalnızca diliyle yapılan bir inkâr zanneder. Hâlbuki **nankörlük, sadece Allah'ın nimetini inkâr ediyorum** demek değildir. **Nankörlük bazen nimeti Allah'tan bilmemektir; bazen nimeti Allah'ın razı olmayacağı yerde kullanmaktır; bazen de nimeti sıradanlaştırıp onun kıymetini unutmaktır.** Nice insanlar vardır ki sofraları nimetlerle doludur; fakat bir lokmayı ağızlarına götürürken o **nimetin hangi rahmet kapılarından geçerek önlerine geldiğini hiç düşünmezler.** Nice insanlar vardır ki sağlık içerisinde yaşarlar; fakat bir gün bile sıhhatlerinin şükrünü eda etmezler. Nice kimseler vardır ki sabah gözlerini açar, sevdiklerini yanında bulur, güven içerisinde hayatına devam eder; fakat bunların hepsini sıradan

bir hayatın parçası zannederek Rabbine hamdetmeyi ihmal eder.

Müslümanın nazarında hiçbir nimet sıradan olmamalıdır. Çünkü o bilir ki, **alıştığımız her nimet, aslında Allah'ın her gün yeniden bize ihsan ettiği bir lütuftur.** Güneşin doğması, kalbin atması, ciğerlerin nefes alması, suyun susuzluğu gidermesi, anne-babanın hayatta olması, evlatlarımızın huzuru ve mutluluğu, secdeye varabilen bir beden... Bunların hiçbiri kulun hakkı değildir. Hepsi Rahmân'ın bizlere birer ikramıdır. İşte bunun içindir ki Kur'ân-ı Kerîm, insanın nimetler karşısındaki gafletini hayret verici bir ifadeyle dile getirir:

وَاتَّيَكُم مِّنْ كُلِّ مَا سَأَلْتُمُوهُ وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَتَ اللَّهِ لَا تَحْصُوهَا

إِنَّ الْإِنْسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ

“(Allah) kendisinden isteyebileceğiniz (muhtaç olduğunuz) her şeyi, (lisân-ı hâlinizle veya sözlerinizle daha siz istemeden) size vermiştir. Allah'ın nimetini sayacak olsanız sayamazsınız. Gerçek şu ki, (Allah'ın nimetlerine şükretmeyen) insan çok zâlim, çok nankördür!”⁸

İnsan, daha kendisi istemeden kendisine verilen sayısız nimetin içerisinde dünyaya gelir; nefes alır, görür, işitir, yürür, düşünür ve bütün bunları çoğu zaman üzerinde durulması gerekmeyen sıradan şeyler olarak kabul eder. Oysa insanın sıradanlaştırdığı her nimet, aslında Allah'ın her

⁸ İbrâhîm, 14/34.

Demek ki insan, çoğu zaman sahip olduğu en büyük nimetlerin farkına ancak onları kaybettiğinde varmaktadır. Hastalanınca sağlığın, savaş çıkınca güvenliğin, aç kalınca ekmeğın kıymeti anlaşılmaktadır. Oysa **Müslüman, sahip olduğu nimetleri kaybetmeden önce kıymetini bilen insandır.**

Ne var ki insanın en büyük pişmanlığı, çoğu zaman kaybettiğı dünya nimetlerinden değil; **Allah'ın kendisine kulluk için verdiği fırsatları değerlendirememiş olmasından** kaynaklanacaktır. Çünkü bu dünyada gafletle geçirilen her gün, ihmal edilen her ibadet ve şükürü eda edilmeyen her nimet, ahirette telafisi mümkün olmayan bir hasrete dönüşecektir. Kur'ân-ı Kerîm, cehennem ehlinin yürek burkan feryadını şöyle haber vermektedir:

وَهُمْ يَصْطَرِحُونَ فِيهَا رَبَّنَا أَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ أَوَلَمْ نُعَمِّرْكُم مَّا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مَن تَذَكَّرُ وَجَاءَكُمُ النَّذِيرُ فَذُوقُوا فَمَا لِلظَّالِمِينَ مِن نَّصِيرٍ

“Onlar orada (cehennemde) şöyle feryat ederler:

“Ey Rabbimiz! Bizi buradan çıkar da daha önce yaptıklarımızdan farklı, iyi işler yapalım!”

(Bu isteklerine karşı onlara şöyle buyrulur:)

“Size, düşünecek kimsenin düşünebileceğı kadar bir ömür vermedik mi? Ayrıca size uyarıcı da gelmişti.

Öyleyse (dünyada yaptıklarınıza karşılık) tadın azabı!

Zâlimler için hiçbir yardımcı yoktur!”¹⁰

¹⁰ Fâtır, 35/37.

Dikkat edilirse onlar, dünyaya yeniden dönmeyi mal kazanmak, makam elde etmek veya daha uzun yaşamak için istememektedirler. Onların tek arzusu, **kendilerine emanet edilen ömrü bu defa Allah'ın rızasına uygun yaşayabilmek, vaktiyle kıymetini bilemedikleri nimetlerin şükrünü eda edebilmektir.** Fakat imtihan sona ermiş, fırsat kapısı kapanmış, pişmanlık ise artık fayda vermeyecek bir hâle gelmiştir.

İşte bunun için Müslüman, **pişmanlığını ahirete erteleyen değil; muhasebesini dünyada yapan insandır. Nimet elindeyken şükreden, sağlık yerindeyken ibadete yönelen, vakti varken hayırda yarışan kimse, yarın keşke demek zorunda kalmayacaktır.**

Allah'ım! Bizleri, verdiğin nimetlerin kıymetini bilen, onları Senin rızan doğrultusunda değerlendiren kullarından eyle!
Ya Rabbi! Kalplerimizi gafletten, dillerimizi nankörlükten, amellerimizi israftan muhafaza eyle. **Allah'ım!** Bizleri, nimetleri kaybettikten sonra pişman olanlardan değil; nimet elindeyken şükrünü eda eden kullarından eyle!

وَأَخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، **الفاتحه**